

Kapitola 7

„Vidíš? Protože je tak vysoko nad hladinou moře, překoná jeho světlo i zakřivení Země a dosáhne za obzor. Ne přímo paprsek, ale jeho záblesk, ta záře.“ Stáli na ochozu majáku, Tom zezadu objímal Izabelu a bradu měl položenou na jejím rameni. Lednové slunce se jí v tmavých vlasech zlatě lesklo. Psal se rok 1922 a oni byli druhý den na Janusu sami. Vrátili se z krátkých líbánek v Perthu a odjeli rovnou na ostrov.

„Je to jako vidět do budoucnosti,“ řekla Izabela. „Můžeš se posunout v čase a zachránit loď, i když ještě neví, že potřebuje pomoc.“

„Čím je maják vyšší a čočka silnější, tím dál svítí. Tenhle maják svítí asi nejdál, jak to jde.“

„V životě jsem nebyla tak vysoko! Jako bych létala,“ řekla Izabela a vydala se ještě jednou kolem věže. „A jak že to říkáš záblesku... no, jak je to slovo...“

„Charakteristika. Každý pobřežní maják má charakteristiku jinou. Tenhle se otočí za dvacet vteřin a během toho se čtyřikrát rozsvítí. Takže každá loď z toho pětivteřinového intervalu pozná, že to je Janus, a ne Leeuwin, Breaksea ani žádný jiný.“

„Jak to vědí?“

„Na lodi mají seznam majáků, které cestou míjejí. Pro kapitána jsou čas peníze. Pořád jsou v pokušení plout blíž kolem mysu, protože chtějí jako první vyložit náklad a naložit nový. Kratší doba na moři taky znamená méně peněz za posádku. Maják je má držet dál, aby si moc netroufali.“

Izabela spatřila oknem v kupoli těžké černé rolety. „K čemu jsou?“ zeptala se.

„Na ochranu! Čočka zesiluje každé světlo. Když přemění malý oheň ve velké světlo, představ si, co by s ní za den udělalo sluneční záření. Na deset kilometrů to je v pořádku, na deset centimetrů už horší. Takže ji musíš chránit. A taky chráním sebe, upekl bych se, kdybych sem ve dne vlezl bez zatažených rolet. Pojď dovnitř, ukážu ti, jak to funguje.“

Železné dveře za nimi zařinčely, když vešli do kupole a otvorem přímo do optické soustavy.

„Tohle je čočka prvního stupně, svítí nejvíc ze všech.“

Izabela sledovala duhu tvořenou skleněnými hranoly. „To je ale krása.“

„To silné sklo je ohnisko. Těmhle má čtyři, ale jejich počet závisí na charakteristice. Světelný zdroj musí stát přímo za vrcholem, aby ho čočky zesílily.“

„A všechny ty skleněné kruhy kolem středu?“ Jednotlivé kruhy z trojbokého skla obklopovaly střed jako u terče.

„Prvních osm láme světlo, ohýbají ho, aby nesvítilo nahoru na Měsíc nebo na dno oceánu, kde je k ničemu, ale aby zářilo přímo na moře; tak nějak ho přinutí, aby se zatočilo. Vidiš ty kruhy nad a pod kovovým plátem? Je jich čtrnáct a směrem od středu se zesilují. Ty odrážejí světlo zpět, aby nesvítilo všemi směry, ale soustředilo se v jediném paprsku.“

„Takže žádné světlo neunikne svému údělu,“ podotkla Izabela.

„I tak se to dá říct. A samotné světlo je tady,“ řekl Tom a ukázal na malé zařízení na kovovém podstavci uprostřed prostoru, pokryté síťovaným pláštěm.

„Není to nic moc.“

„Teď ne. Ale to děrované je žhavicí plášť, díky němuž odpařující se palivo září jasně jako hvězda, jen co to zapálíš. Večer ti to ukážu.“

„Naše vlastní hvězda! Jako by svět byl stvořený jen pro nás! Jsme tu jen sami pro sebe.“

„Mně se zdá, že Správa majáků si myslí, že mě má celého jen pro sebe,“ řekl Tom.

„Žádní otravní sousedé ani nudní příbuzní.“ Kousla ho do ucha. „Jen ty a já...“

„A zvířata. Naštěstí nejsou na Janusu hadi. Některé ostrovy jsou jich plné. Jsou tu asi dva druhy pavouků, co tě můžou kousnout, tak si dej pozor. Jsou tu...“ Tom jen těžko dokázal uzavřít téma místní zvířeny, protože ho Izabela pořád líbala, okusovala mu ucho a strkala mu ruce do kapes u kalhot, takže jen stěží dokázal přemýšlet, natož souvisle mluvit. „To je vážná...“ snažil se dál. „Snažím se ti vysvětlit, Iz, že si musíš dávat pozor na...“ a zasténal, když její ruce našly svůj cíl.

„Na mě...“ zahihňala se. „Na tomhle ostrově jsem nejnebezpečnější já!“

„Tady ne, Iz. Uprostřed kopule ne.“ Zhluboka se nadechl. „Pojď dolů.“

Izabela se smála. „Ano, tady!“

„Je to státní majetek.“

„Copak, musíš to zaznamenat do deníku?“

Tom rozpačitě zakašlal. „V podstatě... Tyhle věci jsou dost křehké a stojí víc, než my dva v životě uvidíme. Nechci vymýšlet výmluvy, proč se něco rozbilo. No tak, pojď dolů.“

„A co když nepůjdu?“ provokovala ho.

„No, miláčku, tak to tě asi budu muset donutit,“ řekl, zvedl ji a sešel s ní v náručí stovky úzkých schodů.

„Je tu jak v nebi!“ zvolala Izabela, když se druhý den ráno podívala na klidný tyrkysový oceán. Navzdory Tomovým hrozivým varováním ohledně počasí vyhlásil vítr na přivítanou příměří a slunce krásně hřálo.

Vzal ji k laguně a oba teď plavali v sotva dva metry hluboké klidné modré vodě.

„Je dobře, že se ti tu líbí. Vycházku na pevninu dostaneme až za tři roky.“

Objala ho. „Jsem tam, kde chci být, s mužem, se kterým chci být. Všechno ostatní je mi jedno.“

Tom s ní točil dokola, když mluvil. „Někdy se sem dostanou mezerami mezi kameny ryby. Můžeš je chytit do sítě, nebo jen rukama.“

„Jak se ta tuň jmenuje?“

„Nemá jméno.“

„Všechno si zaslouhuje jméno, nemyslíš?“

„Tak ji můžeš pojmenovat.“

Izabela se na chvíli zamyslela. „Tímto tě křtím na Rajskou tuň,“ řekla a stříkla trochu vody na kámen. „Sem budu chodit plavat.“

„Normálně je to tu bezpečné. Ale dávej pozor, kdyby náhodou.“

„Co tím myslíš?“ zeptala se Izabela, plavala dál a poslouchala ho jen napůl.

„Žraloci se skrz balvany většinou nedostanou, pokud není hodně vysoký příliv, bouře nebo tak, takže to nejspíš nehrozí...“

„Nejspíš?“

„Ale musíš si dávat pozor na jiné věci. Třeba na mořské ježky. Dávej pozor, když jdeš po ponořených kamenech, můžeš si vrazit osten do nohy a ta se zanítí. Trnuchy se zahrabávají do písku u břehu, a když šlápneš na osten, co mají na ocase,

jsi v maléru. Pokud jím švihne a trefí tě blízko srdce, pak...“
Všiml si, že zmlkla.

„Jsi v pořádku, Iz?“

„Je to jaksi jiné, když to na mě všechno takhle vychrlíš a pomoc je tak daleko.“

Tom ji vzal do náruče a odnesl ji na břeh. „Já se o tebe postarám, miláčku. Neboj se,“ usmál se. Políbil ji na ramena, položil ji do písku a políbil ji na ústa.

V Izabelině skříni visí kromě hromady tlustých vlněných svetřů na zimu několik květovaných šatů, které se snadno perou a jen tak se neroztrhnou, když dělá svou novou práci, tedy když krmí kuřata, dojí kozy, sbírá zeleninu nebo uklízí v kuchyni. Když se s Tomem prochází po ostrově, nosí jeho staré kalhoty, má je víc než třicet centimetrů ohnuté a převázané popraskaným koženým páskem přes jednu z jeho košil bez límečku. Ráda cítí půdu pod nohama, a tak chodí bosa všude, kde se dá, ale na útesech si raději vezme plátěnky, aby si neodřela nohy o kámen. Zkoumá hranice svého nového světa.

Byla na Janusu teprve krátce, když se opilá svobodou rozhodla jednoho rána udělat malý pokus. „Co si myslíš o mém modelu?“ zeptala se Toma, když mu donesla v poledne na maják sendvič úplně nahá. „Neřekla bych, že potřebuju šaty, když je tak krásně.“

Zvedl obočí a napůl se usmál. „Moc hezké. Ale za chvíli toho budeš mít plné zuby, Iz.“ Vzal si sendvič a chytil ji za bradu. „Miláčku, abys na majáku přežila a nezbláznila se, musíš dodržovat určité věci: pravidelně jíst, otáčet kalendář... a chodit oblečená,“ zasmál se. „Věř mi, zlato.“

Vrátila se do domku a celá se červenala. Navlékla na sebe v několika vrstvách košilku, spodničku, halenku, svetr,

vzala si holínky a zarputile začala na prudkém slunci kopat brambory.

„Máš mapu ostrova?“ zeptala se Izabela Toma.

Usmál se. „Bojíš se, že se ztratíš? Už jsi tu pár týdnů. Pokud jdeš zády k vodě, dřív nebo později se dostaneš domů. A mák ti může napovědět.“

„Já jen chci mapu. Nějaká tu snad musí být, ne?“

„Jasně že tu je. Jsou tu mapy celé oblasti, jen nevím, k čemu ti budou. Není tu moc kam jít.“

„Prostě mi je dej, manžílku,“ řekla a políbila ho na tvář.

Později toho dopoledne se Tom objevil v kuchyni a předal je Izabele s výsměšně obřadným tónem. „Vaše přání je mi rozkazem, paní Sherbourneová.“

„Děkuji vám,“ odpověděla tím samým tónem. „Prozatím to bude vše. Můžete jít, pane.“

Tomovi hrál na tváři úsměv, když si mnul bradu. „Co máte v plánu, paninko?“

„Do toho ti nic není.“

Příštích pár dní Izabela vyražela každé ráno na výpravu a odpoledne se zavírala v ložnici, i když byl Tom očividně zabraný do práce.

Jednou večer utřela nádobí, přinesla svitek a podala ho Tomovi. „To je pro tebe.“

„Díky, lásko,“ řekl Tom. Zrovna četl potrhaný spis o vázání uzlů. Sotva se na ni podíval. „Zítřka to vrátím.“

„Ale to je pro tebe.“

Tom se na ni podíval. „Je to mapa, nebo snad ne?“

Uličnický se ušklíbla. „To nezjistíš, dokud se nepodíváš.“

Tom rozvinul papír a zjistil, že na něm je něco jinak. Byl plný poznámek, barevných obrázků a šipek. Jako první ho napadlo, že je to majetek Britského společenství národů a že si to při příští inspekci odskáče. Jména byla všude.

„No?“ usmála se Izabela. „Nepřišlo mi správné, že ta místa nemají jména. Tak jsem jim nějaká dala, vidíš?“

Zátoky, útesy, skály i travnatá pole, všechno pokřtila stejně jako předtím Rajskou tůň. Najednou měli Kout bouří, Zrádnou skálu, pláž U vraku, Klidnou zátoku, Tomovu vyhlídku, Izin útes a mnoho dalších.

„Asi jsem na ně nikdy nemyslel jako na jednotlivá místa. Pro mě to je všechno Janus,“ usmál se Tom.

„Je to svět plný rozdílů. Každé místo si zaslouží jméno, jako pokoje v domě.“

Tom sotva kdy přemýšlel o domě jako o jednotlivých pokojích. Byl to prostě domov. Něco v něm se rozesmutilo z toho rozřezaného ostrova, rozděleného na dobré a špatné, bezpečné a nebezpečné. Raději myslel na celek. A už vůbec se mu nelíbilo, že nějaká část nese jeho jméno. Janus mu nepatřil, on patřil k ostrovu tak, jak slyšel, že domorodci smýšlejí o zemi. Jeho úkolem bylo se o ostrov starat.

Podíval se na svou ženu, která se na svůj výtvar pyšně usmívala. Snad na tom není nic špatného, že chtěla věci pojmenovat. A možná časem pochopí, jak se na to dívá on.

Kdykoli Tom dostane pozvání na setkání svého praporu, vždycky odepíše. Všem pošle přání všeho nejlepšího a trochu peněz na občerstvení. Ale nikdy se neúčastní. Když je ve službě, tak nemůže, ani kdyby chtěl. Ví, že někteří rádi uvidí známé tváře a převyprávějí si staré historky. Ale nechce se k nim přidávat. Ztratil přátele, muže, jimž věřil, s nimiž bojoval, pil a sdílel strach. Muže, kterým rozuměl beze slov, znal je, jako by byli součástí jeho vlastního těla. Myslí na jejich společný jazyk, slova, která vymýšleli pro situace, s nimiž se nikdo před nimi neseťkal. „Ananas“, „pecka“, „švestkový pudink“ – všechny druhy stfěl, které se mohly v zákopu objevit. Všichni byly „jehnědy“, jídlo „gáblík“ a „rodná hrouda“ bylo

zranění, které člověku pomohlo do špitálu do Anglie. Říká si, kolik mužů asi ještě dneska tomu tajnému jazyku rozumí.

Když se někdy vzbudí vedle Izabely, překvapí ho a uklidní, že není mrtvá. Pozorně ji sleduje, jestli dýchá, jen tak pro jistotu. Potom se jí hlavou opře o záda a vnímá její jemnou pleť, a jak se jí tělo ve spánku zvedá a klesá. Je to největší zázrak, jaký kdy viděl.